

**Секція 14. Організаційно-економічне забезпечення механізму управління
туристсько-рекреаційними комплексами**

УДК 338.46 : 658.52

Бедрадіна Ганна Костянтинівна

*к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу,
Одеський національний економічний університет (Україна)*

**ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ В ПЕРІОД СВІТОВОЇ КРИЗИ**

JEL classification: Z320

З початку XXI століття інноваційні процеси в усіх сферах господарювання набирають обертів, що пов'язано з постійними удосконаленнями в науці та техніці. Інноваційна стратегія стає головним вектором розвитку підприємств в Україні. Єдиним процесом, який поєднує науку, техніку, економіку, бізнес і управління, є процес розробки і впровадження інновацій. Це процес перетворення наукового знання у фізичну реальність, що змінює суспільство [1]. На початку 2020 року світ зіткнувся з небувалими викликами, пов'язаними з пандемією COVID-19, які вплинули абсолютно на всі сфери діяльності людства. Особливо страждає від наслідків пандемії сфера туризму та гостинності. У таких реаліях сьогодення підприємства туризму та гостинності звертаються до пошуку інноваційних рішень для виведення бізнесу на новий рівень господарювання [2].

Інноваційна діяльність підприємства повинна враховувати особливості тієї галузі, до якої воно належить. Однією з перших галузей, яка в умовах пандемії почала впроваджувати інноваційні стратегії, направлені на збереження своїх конкурентних позицій на ринку та пошук шляхів виходу з кризи, стала саме галузь ресторанного господарства. Інноваційні процеси у сфері ресторанного господарства в нашій країні пов'язані з нововведеннями в системі товароруху, перебудовою оптового ланцюга, інноваціями в роздрібній торгівлі і маркетингу взаємовідносин з покупцями. Ці процеси в ресторанному бізнесі в період карантинних обмежень, особливих вимог безпеки та санітарних норм набувають нового осмислення. Розуміння суті інновацій і механізму інноваційної діяльності в сучасних умовах дасть змогу підприємствам ресторанного господарства більш ефективно здійснювати свою діяльність, підвищувати результативність функціонування підприємства та конкурентоспроможність на ринку [3, с. 68–81].

На рис. 1 наочно представлено шість основних ознак, за якими класифікують інновації для підприємств ресторанного господарства і яким в першу чергу потрібно приділити увагу при розробці інноваційної стратегії підприємства. Процес обґрунтування та вибору інноваційної стратегії підприємства безпосередньо пов'язаний з управлінням змінами та є запорукою успіху інноваційної діяльності, а також найважливішою складовою циклу інноваційного менеджменту. У зв'язку з цим, в період пандемії більшість підприємств ресторанного бізнесу почали активно впроваджувати інноваційну модель підприємництва, що передбачає пошук нових шляхів розвитку підприємства, використовуючи актуальну класифікацію інновацій.

До ознак, за якими класифікують інновації, належать:

1. Новизна для ринку ресторанного господарства – дає можливість всебічного аналізу проблеми і необхідності провадження інновацій.
2. Джерело виникнення – саме ця ознака набула нового значення під час пандемії COVID-19 і необхідно звернути увагу на карантинні обмеження, безпеку та санітарні вимоги.
3. Позиція на підприємстві – надає можливість викристалізувати проблемні питання в структурі управління підприємством, постачанні та реалізації продукції, які потребують інноваційних змін, особливо в період кризи.
4. Глибина змін – визначає ступінь впровадження інновацій, прийнятний для певного періоду.
5. Технологічні характеристики – дають можливість точного розуміння специфіки застосування тих чи інших інноваційних рішень.
6. Сфера діяльності – визначає вектор інноваційної політики.

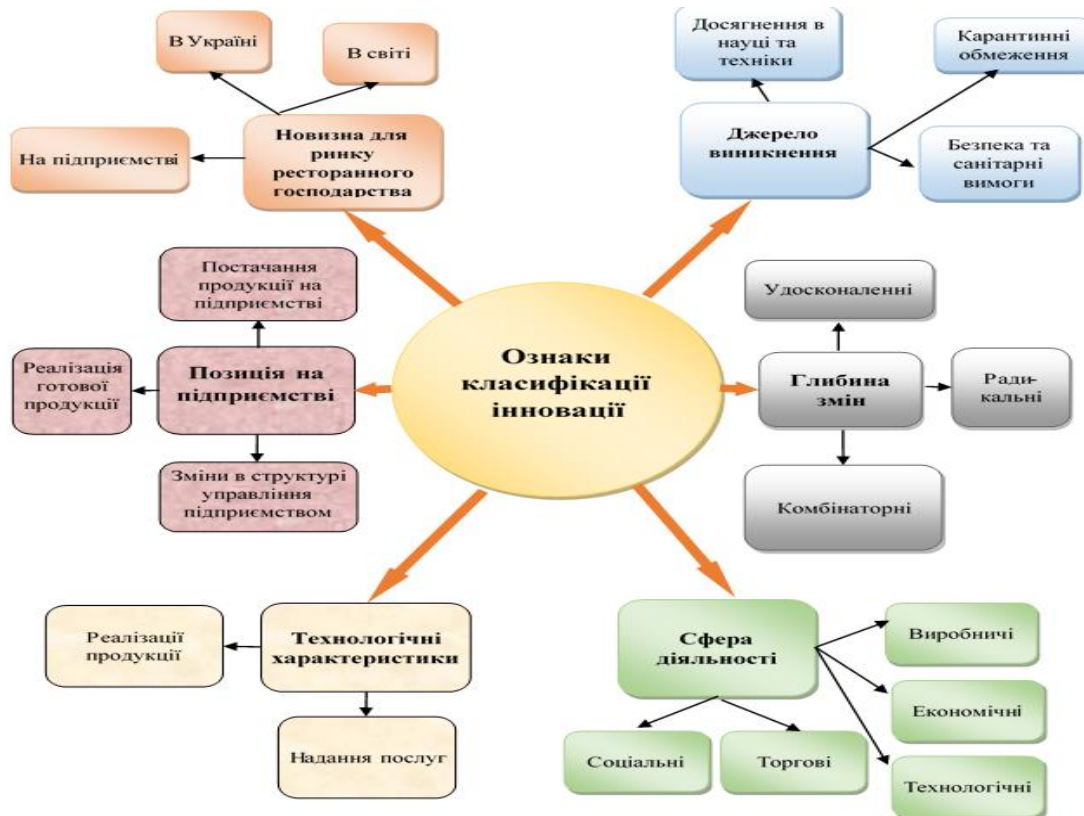

Рис. 1. Класифікація інновацій в ресторанному господарстві

Джерело: сформовано автором на основі [4, с. 122–126]

Завдяки класифікації інновацій для підприємств ресторанного господарства, керівники підприємств матимуть змогу розробити стратегічні плани з впровадження інновації за однією чи декількома ознаками та ефективно впровадити план в діяльність підприємства. Вдосконалення вибору інноваційної стратегії надасть можливість підприємствам ресторанного бізнесу адекватно оцінювати інноваційні проекти і сміливіше впроваджувати їх, що загалом сприятиме оптимізації інноваційної діяльності та поліпшенню економічної ситуації в країні.

Впровадження інноваційних розробок для вітчизняних підприємств особливо актуальне, оскільки більшість з них потребує вибору оптимальних шляхів розвитку через інноваційні зміни та зміни в суспільстві в умовах пандемії.

Література

1. Полегенька М. А. *Етимологія терміну «інновації» як економічної категорії*. Агросвіт. 2016. № 21. С. 57–61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2016_21_11 (дата звернення: 10.04.2021).
2. Gangitano A. *Restaurant industry reeling under coronavirus*. The Hill. 2020. URL: <https://thehill.com/business-a-lobbying/business-a-lobbying/488110-restaurant-industry-reeling-under-coronavirus> (access date: 15.04.2021).
3. *Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні* : матеріали XI Міжнар. бізнес-форуму (Київ, 22 березня 2018 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 200 с.
4. П'ятницька Г. Т., П'ятницька Н. О. *Вплив інноваційних змін на діяльність підприємств ресторанного господарства*. Економіка розвитку. 2013. № 1 (65). С. 122–126.